

HUMANITA

HÍRLEVÉL

Augusztus 2023

TISZTELT ÉRDEKELT FELEK!

Ezzel a hírlevéllel egy hírlevél-sorozatot indítunk, amelynek célja, hogy bemutassuk az ember és a természet közötti kölcsönhatások és a turisztikai tevékenységek védett területekre gyakorolt hatásainak kezelésével kapcsolatos hosszú távú munkánkat és erőfeszítéseinket. Célunk, hogy bemutassuk Önöknek, mit tettünk eddig e téren, és mik a céljaink a jövőben. Ezzel a hírlevéllel szeretnénk meghívni Önt, hogy csatlakozzon hozzánk ezen az úton, és betekintést nyerjen a kutatás és fejlesztés szférájába egy jobb világ, egy egészségesebb és védettebb környezet és egy szebb jövő megteremtése érdekében. Reméljük, hogy élvezni fogja a hírlevél ezen számát, és kérjük, ha bármilyen kérdése van, forduljon hozzánk bizalommal.

Megállapították ugyanis, hogy a látogatók és a látogatói tevékenységek számának növekedésével a közép-európai védett területeken egyre több az ember és a természet közötti konfliktus. Az olyan rekreációs tevékenységek, mint a túrázás, a hegyi kerékpározás vagy a síelés különböző környezeti hatásokkal járnak a fizikai és hidrológiai folyamatokra, valamint az ökológiára és az élővilágra. Ezt szem előtt tartva az Európai Unió öt országának tudósai és szakemberei úgy döntöttek, hogy tudományos és módszertani megközelítéssel foglalkoznak ezzel a kihívással és annak megoldásaival.

TEHÁT ÖRÖMMEL INVITÁLJUK
ÖNÖKET EGY ÚJ KALANDRA A
TERMÉSZET VÉDELMEBEN,
MIKÖZBEN HOZZÁJÁRULUNK AZ
INTELLIGENS ÉS FELELŐS
TURIZMUS ÉS A HOSSZÚ TÁVON
FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS
BIZTOSÍTÁSÁHOZ.

Sok idő, erőfeszítés, előkészület és elkötelezettség eredményeként örömmel jelentjük be, hogy a **"HUMANITA - Az ember és a természet közötti kölcsönhatások és a turisztikai tevékenységek hatása a védett területekre"** című közép-európai INTERREG projekt hivatalosan **2023. április 1-jén** kezdődött, és **2026. március 31-én** ér véget.

Ez idő alatt a HUMANITA projekt **11 partnert fog össze Ausztriából, Horvátországból, Magyarországról, Olaszországból és Szlovákiából** azzal a céllal, hogy a kiemelt szakértelemmel és tapasztalattal rendelkező tudósok együttműködjenek a turisztikai tevékenységek természetre gyakorolt hatásának értékelésére szolgáló innovatív megoldások kidolgozásában és tesztelésében, azzal a céllal, hogy segítsék a védett területek kezelőit a természet védelmében. A projektben további **14 társult partner** vesz részt, akik hozzájárulnak az ember és a természet közötti kölcsönhatások kezeléséhez és a turisztikai tevékenységek védett területekre gyakorolt hatásainak vizsgálatához.

HUMANITA „ÖKOSZISZTÉMÁNK“:

VEZETŐ PARTNER

1. Zsolnai Egyetem, Szlovákia (UNIZA)

PROJEKTPARTNEREK ÉS MINTATERÜLETEK

2. Eurac Research Kutatóintézet, Olaszország (EURAC)
3. Pármai Egyetem, Olaszország (UNIPR)
4. NOTITIA Tanácsadó Kft., Horvátország (NOTITIA)
5. Karintiai Műszaki Tudományegyetem - Nonprofit-kft., Ausztria (CUAS)
6. CEEweb a Biológiai Sokféleségért, Magyarország (CEEWEB)
7. EGTC GEOPARK KARAWANKEN/KARAVANKE, Ausztria/Slovenia (EGTC GEOPARK)-mintaterület
8. Kis-Fátra Nemzeti Park Igazgatóság, Szlovákia (A-NPMF) - mintaterület
9. Kamenjaki Közintézmény, Horvátország (PIK) - mintaterület
10. Toszkán-Emilian Appenin Nemzeti Park, Olaszország (PNATE) - mintaterület
11. Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, Magyarország (BNPD) - mintaterület

14 TÁRSULT PARTNEREK

A HUMANITA projekt mögött álló kezdeményezés fontosságát és hatását az Európai Unió is elismerte. A projektet az Interreg **CENTRAL EUROPE 2021-2027** program támogatja az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) társfinanszírozásával - a projekt teljes költségvetése **2.396.346,70** euró, amelyből az ERFA-támogatás **1.917.077,36** euró.

PROJEKT CÉLJAI

A HUMANITA projekt célkitűzései fontosságának, hatásának és hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása érdekében a következőkre törekszik:

- Innovatív megoldások tesztelése és kidolgozása a turisztikai tevékenységek természetre gyakorolt hatásának értékelésére.
- Segítséget nyújtani a védett területek kezelőinek, hogy optimalizálják ezen megoldásokat a természetvédelem célkitűzéseivel.
- A turisták és a helyi közösségek bevonása a felmérésekbe, a tudatosság növelése, a bizalomépítés és a viselkedésszerű változás érdekében.
- A természeti örökség, az ökoszisztémák és az értékes területek védelmének fokozása.
- "Közös örökség" narratíva kidolgozása a kísérleti helyszínek számára.

Ezeket a változásokat a projekt kulcsfontosságú tematikus tevékenységein keresztül vezetik be és érik el, a turisták által a természetvédelmi területeken belül okozott környezeti hatások nyomon követésétől, a jelenlegi módszerek és legjobb gyakorlatok, valamint a turisták környezeti hatásainak észlelésére szolgáló innovatív nyomon követési módszerek és adatkészletek kifejlesztésén át az ember és természet közötti konfliktusok kezeléséig.

A projekt tevékenységei nyomán a következő kulcsfontosságú eredmények születnek:

- 1 TRANSZNACIONÁLIS MONITORING STRATÉGIA
- 5 KÍSÉRLETI INTÉZKEDÉS, AMELYEK ÚJ INNOVATÍV FELMÉRÉSI MÓDSZEREKET TESZTELNEK.
- 5 HELYI CSELEKVÉSI TERV AZ EMBER ÉS TERMÉSZET KÖZÖTTI KONFLIKTUSOK NYOMON KÖVETÉSÉRE ÉS MEGOLDÁSÁRA A KÍSÉRLETI HELYSZÍNEKEN.
- 6 MEGOLDÁS A KÜLÖNBÖZŐ TÍPUSÚ TURISZTIKAI TEVÉKENYSÉGEK TERMÉSZETRE GYAKOROLT HATÁSAINAK ÉRTÉKELÉSÉRE

»»» INDÍTÓ ÜLÉSEN 17-19 APRILIS 2023.

A projekt az első konzorciumi és indító üléssel kezdődött 2023. április 17-19-én **Bükkszentkereszten**. A találkozót kiindulópontként szolgált a következő időszak munkacsomagjainak, tevékenységeinek, feladatainak és a partnerek általános munkafolyamatának, valamint általában a projektnek a megvitatására. Az indító ülésen került sor a HUMANITA Irányító Csoport létrehozására, valamint az Irányító Bizottság ülésére is, amely az első volt a HUMANITA projektben sorra kerülő számos ülés közül.

JÓ GYAKORLAT MŰHELYMUNKA A "LÁTOGATÓK ÉS KÖRNYEZETRE GYAKOROLT HATÁSUK MEGFIGYELÉSE" TÉMÁJÁBAN

A projekt egyik első eredménye 2023. június 29-én sikeresen megvalósult, amikor a "Látogatók és környezetre gyakorolt hatásuk megfigyelése" című jó gyakorlatok workshopjára került sor. Az online workshop célja az volt, hogy előmozdítsa a látogatók tér-időbeli viselkedésének nyomon követését, és feltárja a látogatók természeti környezetre gyakorolt hatásainak nyomon követésére szolgáló innovatív technológiákat. Az esemény inspiráló volt, nyolc jó gyakorlat alkalmazója tartott előadást, és a látogatók, a vadvilág, az erózió és a taposás megfigyelésével kapcsolatos számos témát érintett. Az előadások a modern technológiák, például az akusztikus érzékelők, a vadkamerák és a drónok használatát mutatták be a látogatók környezetre gyakorolt hatásának nyomon követésére. Továbbá nagyon előremutatók voltak a látogatók mozgásmintáira vonatkozó adatgyűjtés modern lehetőségei, amelyek a mobilalkalmazásokból és az automatikus látogatószámolókból származó önkéntesek által gyűjtött adatokon alapulnak. A workshop témái szorosan illeszkednek a HUMANITA projekt során alkalmazott megfigyelési módszerekhez. A legújabb technológiai fejlesztések és sikeres esettanulmányok megismerésével a résztvevők értékes előremutató gondolatokat és ismereteket szereztek, amelyek hozzájárulnak a projekt célkitűzéseéhez, például a fenntartható turisztikai gyakorlatok kifejlesztéséhez és a látogatói tevékenységek negatív környezeti hatásainak minimalizálásához.

A projektben tudományos projektpartnerek és kísérleti helyszínek kiváló partnerségét építettük fel.

VEZETŐ PARTNER - ZSOLNAI EGYETEM (UNIZA)

Vezető partnerünk, a Zsolnai Egyetem (UNIZA) 70 éves múlttra tekint vissza, Szlovákia egyik vezető oktatási és tudományos intézménye, amely jelenleg közel 200 nemzeti és 65 nemzetközi tudományos projektben vesz részt. Az UNIZA vállalta a projekt általános pénzügyi és adminisztratív vezetését, valamint a projekt végrehajtásának koordinálását, miközben részt vett a projekt valamennyi tevékenységének végrehajtásában is, mint például a környezeti/biotikus/abiotikus változók különböző módszerekkel történő kimutatásában (pl. LIDAR, fotogrammetria), valamint ezek korlátainak és különböző területekre való alkalmasságának vizsgálatában, a különböző mutatók közötti összefüggések értékelésében. Emellett segítséget nyújt az adatbázis elkészítésében, az adatgyűjtésben, elemzésben és annak értelmezésében.

PROJEKTPARTNEREK

EURAC RESEARCH KUTATÓINTÉZET (EURAC)

Eurac Research Kutatóintézet (EURAC) célja a fenntarthatósági kutatások bevezetése a társadalmi igazságosság, a támogató és ellenálló közösségek előmozdítása és a környezetbarát gondolkodásmód növelése révén. Az EURAC részt vesz a projekt valamennyi tevékenységének végrehajtásában, különösen a turisták által a természetvédelmi területeken belül okozott környezeti hatások, a jelenlegi módszerek és a legjobb gyakorlatok nyomon követésében, a turisták környezeti hatásainak észlelésére szolgáló innovatív nyomon követési módszerek és adatkészletek kidolgozásában, valamint az ember és természet közötti konfliktuskezelés kialakításában.

Karintiai Műszaki Tudományegyetem (CUAS) egy nonprofit korlátolt felelősségű társaság, amelynek célja a műszaki, üzleti, egészségügyi és szociális területen szakirányú egyetemi és posztgraduális programok létrehozása, fenntartása és megvalósítása, valamint oktatási és képzési kurzusok megvalósítása. A CUAS ezzel a széles körű tapasztalattal járul hozzá a projektben tervezett valamennyi tevékenység megvalósításához, és a Karawanken-Karavanke UNESCO Globális Geoparkkal együtt összehozza a helyi érdekelt feleket egy helyi cselekvési terv kidolgozására, az ember és természet közötti konfliktusok nyomon követésére és megoldására, valamint hozzájárul a "közös örökség" narratívájának kialakításához.

KARINTIAI MŰSZAKI TUDOMÁNYEGYE TEM (CUAS)

KIS-FÁTRA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG (A-NPMF)

Kis-Fátra Nemzeti Park Igazgatóság (A-NPMF) a Szlovák Köztársaság Környezetvédelmi Minisztériumának közvetlenül alárendelt, független természetvédelmi szervezet, amelynek illetékességi területén 40 természetvédelmi és egyéb védett terület, valamint 13 közösségi jelentőségű terület és 1 különleges természetvédelmi terület található, amelyek a Natura 2000 európai védett területek hálózatának részét képezik. A projektpartner és **kísérleti helyszínként** az A-NPMF részt vesz a projekt valamennyi tevékenységében, többek között a környezeti/biotikus/abiotikus változók különböző módszerekkel történő kimutatásában. Ilyenek a turisták által okozott zavaró hatások (beleértve például a síelés vagy a hegyi faházak és drónok üzemeltetését), emlősökre és a fajdfélék családjába tartozó madarakra gyakorolt hatásának értékelése fotómegfigyelés és telemetria segítségével, de részt vesz még a felmérések kidolgozásában, és a helyi lakosság, az érdekelt felek és a turisták bevonásában is.

Pármái Egyetem (UNIPR) állami egyetem, a világ egyik legrégebbi egyeteme. Az UNIPR a többi partnerrel együtt megosztja tapasztalatait és tudását a kitűzött célok elérése érdekében, két fő irányba összpontosítva: a különböző mutatók meghatározása a vizsgált területekre gyakorolt turisztikai hatások értékelésére, valamint a projektben szereplő minden egyes kísérleti helyszínen mintavételezett megfigyelési adatok tárolása és feldolgozása.

PÁRMAI EGYETEM (UNIPR)

PROJEKTPARTNEREK

Karawanken-Karavanke UNESCO Globális Geopark (EGTC GEOPARK) egy európai területi együttműködési csoportosulás, valamint egy határokon átnyúló régió, amelyet az azonos nevű hegység köt össze és oszt meg, amely Ausztria és Szlovénia határán fekszik, és amelyet az Alpok és a Dinaridák közötti igen gazdag geológiai változatosság jellemez. A Karawanken-Karavanke UNESCO Globális Geopark a projekt partnere és **kísérleti helyszín**, amely részt vesz a projekt valamennyi tevékenységében. A növekvő igények és annak hatásainak, valamint a kapcsolódó felhasználói konfliktusoknak a vizsgálata érdekében a Karawanken-Karavanke UNESCO Globális Geopark több területen fog vizsgálatokat végezni, hogy ezzel segítse a vezetőket és a felhasználókat abban, hogy megértsék a túrázók és a hegyi kerékpárosok túraútvonalakra és kerékpárútvonalakra gyakorolt hatásait, meghatározza a szabadidős tevékenységek fejlesztésére alkalmas zónákat, tájékoztassa a látogatókat tevékenységük hatásairól, és a természet tiszteletére ösztönözze őket azáltal, hogy a kijelölt útvonalak használatára biztatja őket.

KARAWANKEN-KARAVANKE UNESCO GLOBÁLIS GEOPARK (EGTC GEOPARK)

NOTITIA KFT.

NOTITIA Tanácsadó Kft. (NOTITIA) számos területre szakosodott, de fő szakterülete a nemzeti, uniós és egyéb nemzetközi tudományos és stratégiai projektek, valamint a kutatás, fejlesztés és innováció, a turizmus, a kommunikáció, az ismeretterjesztés, a promóció, a láthatóság biztosítása, a stratégiai tervezés, a monitoring, az értékelés, a minőségirányítás, a fenntartható fejlődés, a workshopok, konferenciák és egyéb rendezvények megvalósítása. Notitia a projekt kommunikációs vezetője, aki a projekt kommunikációs tevékenységeinek koordinálásáért és végrehajtásáért, valamint hatékonyságuk és sikerük biztosításáért felel. Notitia felelős a projekt kommunikációs tevékenységeinek stratégiai vázlatának kidolgozásáért, valamint azok végrehajtásáért és az eredmények teljesítésének biztosításáért a projekt előrehaladásának nyomon követésén és jelentésén keresztül.

TOSZKÁN-EMILIAN APPENIN NEMZETI PARK (PNATE)

Toszkán-Emilian Appenin Nemzeti Park (PNATE) egy olasz állami szerv, amelynek elsődleges célja a természeti örökség védelme, a jobb életminőség biztosítása, valamint a helyi gazdaság és a fenntartható turizmus előmozdítása, beleértve négy állami természetvédelmi területet és 16 Natura 2000 területet, két régióra - Emilia-Romagna és Toszkána - osztva. A PNATE mint projektpartner és **kísérleti helyszín** részt vesz a projekt valamennyi tevékenységében. A PNATE különösen a park három kísérleti helyszínén hajtja végre a projekttevékenységeket, különböző módszerek, adatgyűjtés, elemzés segítségével környezeti/biotikus/abiotikus változókat vizsgálva, hogy hozzájáruljon a felmérések technikai eszközeinek fejlesztéséhez, bevonva a helyi lakosságot, az érdekelt feleket és a turistákat.

PROJEKTPARTNEREK

Kamenjaki Közintézmény (PIK) négy természeti területet kezel a horvátországi Medulin megyében. Projektpartnerként és **kísérleti helyszínként** a PIK szerepe az, hogy új módszerek és megoldások kidolgozásával, nyomon követésével és tesztelésével hozzájáruljon az Alsó-Kamenjak védett terület és a Medulin-szigetcsoporthoz fenntartható kezelésének javításához, különös tekintettel a turizmushoz kapcsolódó nyomás és a biológiai sokféleség csökkenésének megfékezésére. A látogatók térbeli és időbeli eloszlásának, valamint a leginkább érintett zónák jobb megismerése érdekében a PIK projekttevékenységei azon területek meghatározására összpontosítanak, ahol a látogatók hatása a legintenzívebb. Ezen túlmenően a PIK kommunikációs csatornákon és workshopokon keresztül tájékoztatja a látogatókat tevékenységük védett területre gyakorolt hatásairól, és felhívja a figyelmüket a természeti környezet tiszteletben tartásának, valamint a hivatalos útvonalak és parkolási zónák fenntartásának szükségességére, amelynek általános célja a tudatosság növelése, az oktatás és az ember és a vadvilág közötti konfliktusok csökkentése.

KAMENJAKI KÖZINTÉZMÉNY (PIK)

CEEWEB A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉGÉRT (CEEWEB)

CEEweb a Biológiai Sokféleségért (CEEweb) egy 33 közép- és kelet-európai szervezetből álló hálózat, amely a régió természeti örökségének megőrzésére törekszik, és amelynek küldetése a biodiverzitás megőrzése a fenntartható fejlődés előmozdítása révén. A CEEweb a Bükki Nemzeti Parkban található kísérleti helyszínen, vele együttműködve, közösen osztja meg tapasztalatait és együttműködik valamennyi partnerrel a tervezett tevékenységek megvalósítása érdekében. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság támogatásával a CEEweb részt vesz a monitoring tevékenységek megtervezésében és végrehajtásában, valamint kutatásokat és helyszíni adatgyűjtést végez, és az adatgyűjtési folyamat során elvégzi az erről szóló elemzéseket.

BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG (BNPI)

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) központi közigazgatási szerv, amely egy nemzeti park, kilenc tájvédelmi körzet, 14 természetvédelmi terület, 66 Natura 2000 terület, "ex lege" védett területek (lápok, kurgánok, földvárak, források, barlangok), egy Ramsari, egy világörökségi és egy Európa Diplomás védett természeti terület kezeléséért felelős Észak-Magyarországon. A BNPI mint projektpartner és **kísérleti helyszín** részt vesz a projekt valamennyi tevékenységében. A BNPI különösen terepi munkában fog részt venni, amelynek középpontjában a védett területeken belül a turisták környezeti hatásainak megfigyelésére szolgáló adatgyűjtés, a jelenlegi módszerek és a legjobb gyakorlatok, valamint a turisták környezeti hatásainak és az ember-természet konfliktuskezelésének felderítésére szolgáló innovatív megfigyelési módszerek és adatkészletek kidolgozása áll.

A következő hónapokban a hírlevelünk által osztjuk meg az elért eredményeket és híreket. Ezáltal szeretnénk elősegíteni az ember és a természet közötti kölcsönhatások és a turisztikai tevékenységek védett területekre gyakorolt hatásainak kutatását, a turisztikai tevékenységek természetre gyakorolt hatásainak értékelésére szolgáló innovatív megoldások kidolgozását és tesztelését, valamint a védett területek kezelőinek a természet védelmét.

MARADJON VELÜNK, HA TOVÁBBI BETEKINTÉST SZERETNE NYERNI!

Ezt a projektet az Interreg CENTRAL EUROPE 2021-2027 program támogatja az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával.

UNIVERSITY
OF ŽILINA

UNIVERSITÀ
DI PARMA

KÄRNTEN
UNESCO Chair on
Sustainable Management
of Conservation Areas

unesco
Chair

JAVNA USTANOVA KAMENJAK

Parco Nazionale
APPENNINO
TOSCO-EMILIANO

eurac
research

GEOPARK
KARAWANKEN
KARAVANKE

unesco
Global Geopark

CEEweb
for Biodiversity

Bükk Nemzeti Park
Igazgatóság

NOTITIA
consulting & services

